

Pirkanmaan TE- uudistuksen valmistelu: järjestämisen ja tuottamisen periaatteet

Kuntien hallituskäsittelyn tueksi kesäkuussa 2023

Regina Saari, työllisyysjohtaja

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

Lähipalvelut ja ekosysteemi

- Pirkanmaan kuntien yhteisenä tahtotilana on rakentaa työllisyysalueelle kattavat ja toimivat lähipalvelut.
- Valtiolta siirtyvä TE-hallinnon henkilöstö tulee vastuukunnan palvelukseen liikkeenluovutuksella. Kuntien kesken sovitaan viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä osana kuntien/alueiden elinvoimatehtäviä. Järjestäjä siirtää tarvittaessa työllisyysalueen sopijakunnille erillisellä sopimuksella tarkoituksenmukaisen määrän lähipalveluiden tuottamiseen liittyvää toimivaltaa ja henkilöstöä.
- Asiakaspalvelua kehitetään kuntakokeilun lähipalvelumallia hyödyntäen.
- TE-palvelujen kokonaisuus tukee osaltaan myös keskuskaupungin tavoitteita. Tampereen TE-palvelujen kehittämisen lähtökohtana on ekosysteeminen identiteetti.
- Mahdollisista alueista ja aluejohtamisesta ja aluejohtamisen mallista ja järjestäjän sekä kuntien välisistä yhteistyörakenteista sovitaan, kun palvelutuotannon suunnittelu etenee pidemmälle ja henkilöstövoimavarojen määrästä ja osaamisesta on tarkempi tieto. Aikataulullisesti suunnittelu käynnistyy alkusyksyllä 2023.

TE-palvelujen järjestäminen

- Työllisyysalue vastaa lakisääteisistä TE-palvelujen tehtävistä ja niiden tukitoiminnoista. Muista kuin lakisääteisesti yhteistoiminta-alueelle kuuluvista palveluista, tehtävistä ja yhteistyöstä sekä kustannuksista sovitaan erillisin sopimuksin.
- Yhteistoiminta-alueen kuntien yhteisenä toimielimenä toimii Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunta, joka järjestää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain nojalla kuntien hoidettavaksi siirrettävät tehtävät. Tampereen kaupunki vastuukuntana vastaa palvelujen järjestämisestä.
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan kokoonpanoon (11 jäsentä) lisätään muiden sopijakuntien valitsemat yhdeksän (9) jäsentä ja jokaiselle henkilökohtainen varajäsen. Muiden sopijakuntien valitsemat jäsenet osallistuvat yhteistoiminta-aluetta koskevaan päätöksentekoon lautakunnassa.
- Pirkanmaalla otetaan käyttöön työllisyysalueen neuvottelumenettely, jossa kaikki yhteistoiminta-alueen kunnat ovat mukana. Neuvotteluissa käsitellään mm. työllisyysalueen palveluja, rahoitusta sekä niiden muutostilanteita. Neuvottelut pidetään toiminnan ja talouden suunnittelun vuosikellon mukaisesti niin, että ne tukevat työllisyysalueen ja kuntien suunnittelua ja seurantaa. Tampere vastuukuntana koordinoi neuvottelumenettelyä ja kutsuu neuvottelut koolle.

Talous

- Työllisyysalueen talous on osa Tampereen kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalueen talous eriytetään kirjanpidossa, ja sille kohdistetaan työllisyysalueen välittömät ja välilliset kustannukset.
- Sopijakunnat maksavat vastuukunnalle budjetin mukaisen maksuosuuden enakkona sovitulla syklillä, esim. kuukausittain. Tasaus tehdään toteutuneiden kustannusten mukaisesti vähintään kerran vuodessa.
- Työllisyysalueen järjestämisen kustannukset kohdennetaan sopijakunnille maksuosuuksina aiheuttamisperiaatteella sikäli, kun tiedot ovat tietojärjestelmistä saatavilla. Tarvittaessa kustannukset voidaan kohdentaa laskennallisesti.
- Kukin työllisyysalueen kunta vastaa uudistukseen liittyvistä kannustemaksuistaan (työttömyysturvan kannustemaksut), johon valtiolta osoitetaan kuntakohtainen rahoitus.
- Järjestäjän ja kuntien välille laaditaan vuosittain palvelusopimus.
- Yhteinen toimitielin hyväksyy järjestäjänä työllisyysalueen talousarvioesityksen, joka sisältää kaikki järjestämisen vastuun piiriin kuuluvan palvelutuotannon kustannukset. Palvelutuotanto suunnitellaan useamman vuoden ajalle ja suunnitelma tarkentuu vuosittain talousarvioon ja taloussuunnitelmavuosille linkittyen.
- TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtymisen myötä kaupungin toimintamenot ja valtionosuudet tulevat kasvamaan. Palvelujen siirtyminen ei kuitenkaan lähtökohtaisesti aiheuttaisi vuosikatteen tasolla tarvetta merkittäville muutoksille nykyiseen (valtio ja kunnat) kokonaisrahoitukseen nähden. Pirkanmaan kunnat eivät olisi panostamassa palveluihin enempää kuin tällä hetkellä, paitsi tulevan uuden valtionosuusrahoituksen verran.

Palvelutuotanto

- Työllisyysalueen palvelutuotannon suunnittelun lähtökohtana on Pirkanmaan laajassa yhteistyössä valmisteltu TE-palvelujen palvelustrategia, josta tulevat strategiset linjaukset työllisyysalueen palvelujen järjestämiseen, organisointiin ja tuotannon suunnitteluun. Palvelustrategian lähtökohtana ovat asiakaslähtöiset, vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut työllisyysalueella.
- Vastuukunnan lisäksi työllisyysalueen palveluja voivat erikseen sovittaessa tuottaa myös muut sopijakunnat. Palveluja hankitaan myös ulkoa.
- Kaikki Pirkanmaan koulutuksenjärjestäjät kytketään tiiviisti uudistukseen ja mahdollistetaan näiden tasavertainen kohtelu palvelutuotannossa.
- Järjestäjä rakentaa työllisyysalueen palvelutuotantoon liittyvät prosessit kansallisiin työllisyys- ja elinkeinopalveluihin, jotka uudistuksessa jäävät valtion vastuulle sekä lakisääteisiin yhdyspintapalveluihin mm. hyvinvointialueelle.
- Kukin palvelutuotantoa toteuttava kunta rakentaa toimivaltaansa saadut lakisääteiset TE-palvelut osaksi kuntansa elinvoimapalveluja ja hyödyntää tavoitteiden saavuttamiseksi oman kuntansa palveluekosysteemin muut työllisyyttä edistävät ja elinvoimapalvelut osana kokonaisuutta, ellei kuntien kesken muuta sovita.